УДК 347.9:343.143

ЗАХАРОВ О.І.
к.е.н., професор, директор Навчально-наукового інституту менеджменту безпеки, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

КОМПЛЕКСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ УЧАСНИКІВ СУДОВИХ ПРОЦЕСІВ

В даний час в Україні активно відбуваються складні процеси, спрямовані на активне впровадження європейських стандартів в життя і діяльність вітчизняних державних і недержавних організацій. Однією з найбільш складних проблем, яку необхідно вирішити в рамках євро інтеграційного процесу є подолання корупції. Боротьба з корупцією є однією з найбільш складних завдань, успішне вирішення якої залежить від спільних узгоджених дій органів державної влади, правоохоронної системи, недержавної системи безпеки підприємництва, громадських організацій, засобів масової інформації і всіх громадян нашої країни. Особлива роль в боротьбі з корупцією належить судовій системі держави. Однак слід зазначити, що в суспільній свідомості сформувалася стійка думка про низьку ефективність діяльності судів при розгляді резонансних справ пов'язаних з організованою злочинністю, особливо серед злочинців перебувають представники влади. Тому реформування судової системи є в даний час одним з найбільш пріоритетних напрямків в діяльності вищих органів законодавчої і виконавчої влади нашої держави. В рамках цього складного процесу необхідно вирішити задачу, пов'язану з організацією забезпечення безпеки учасників судового процесу, особливо при розгляді резонансних справ. Без цього забезпечити ефективну діяльність судів практично неможливо, так як завжди існує загроза впливу зацікавлених сторін на учасників судового процесу. Для вирішення цієї важливої і складної задачі необхідно створити ефективну систему безпеки учасників судового процесу. Тільки в цьому випадку можна адекватно протидіяти всім чинникам загроз зовнішнього і внутрішнього середовища. Один з можливих варіантів такої системи безпеки учасників судового процесу представлений на рис.1.

Основу системи забезпечення безпеки складають спеціальні підрозділи безпеки, в тому числі:

1. Підрозділ інформаційно - аналітичного забезпечення системи безпеки учасників судового процесу.
2. Підрозділ охорони будівлі суду і приміщень де проходять засідання суду.
3. Підрозділи забезпечення особистої безпеки учасників судового процесу.

Підрозділ інформаційно - аналітичного забезпечення системи безпеки учасників судового процесу, призначений для вирішення наступних завдань:

- своєчасне виявлення, аналіз і оцінка існуючих загроз безпеки учасників судового процесу;

▪прогнозування виникнення нових загроз і визначення механізму їх негативного впливу на учасників судового процесу;

▪розробка рекомендацій з протидії реальним і потенційним загрозам безпеці учасникам судового процесу.

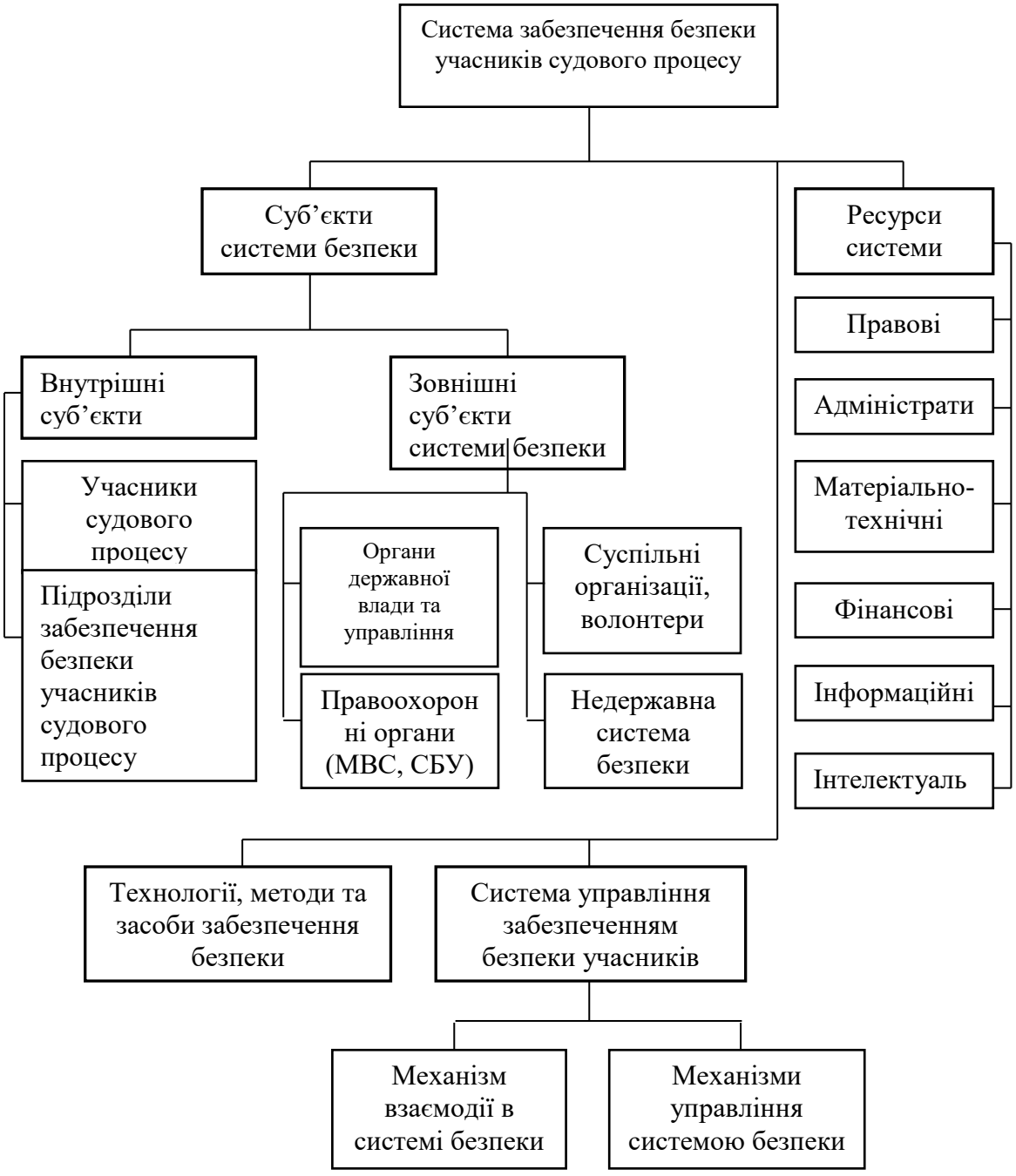


Рис. 1. Система забезпечення безпеки учасників судового процесу
Джерело: розроблено автором

Підрозділ охорони будівлі суду і приміщень де проходять засідання суду. Призначено для охорони і фізичного захисту території, будівель і приміщень, де проходять засідання судів.

Підрозділ забезпечення особистої безпеки. Призначено для забезпечення особистої безпеки учасників судового процесу.

Матеріально-технічне забезпечення системи забезпечення безпеки учасників судового процесу включає:

- технічні засоби відеоспостереження, сигналізації і фізичного захисту; засоби зв'язку (мобільні телефони, дротяні телефони, радіостанції);
- технічні засоби попередження несанкціонованого доступу до інформаційних ресурсів судових установ;
- засоби індивідуального захисту (бронежилети, каски, протигази, респіратори, спеціальний одяг);
- спеціальні засоби протидії особам, які демонструють ворожі наміри щодо учасників судового процесу.

До основних принципів побудови та діяльності системи забезпечення безпеки відносяться: законність, комплексність і професіоналізм.

- Законність, як основоположний принцип функціонування системи забезпечення безпеки учасників судового процесу. Всі підрозділи, які входять в систему безпеки повинні здійснювати свою діяльність виключно в правому полі і неухильно керуватися Конституцією і Законами України.
- В основі побудови і діяльності системи забезпечення безпеки учасників судового процесу повинен бути комплексний підхід.
- Всі підрозділи системи забезпечення повинні бути укомплектовані висококваліфікованими фахівцями в сфері безпеки.

Запропонована система безпеки може ефективно працювати тільки у тому разі, як що будуть задіяні всі власні ресурси судової установи та спеціалізованих підрозділів з забезпечення безпеки учасників судового процесу, а також ресурси і технології правоохоронних органів, суб'єктів недержавної системи безпеки в Україні, в тому числі і приватних детективів. Це можливо тільки в тому випадку, якщо в системі економічної безпеки підприємства буде створено ефективний механизм взаємодії.

На думку автора [2] «..механізм взаємодії в системі … безпеки підприємства - це сукупність внутрішніх і зовнішніх суб'єктів системи … безпеки, нормативно-правових баз і технічних засобів, що дозволяють планувати, здійснювати підготовку та проводити добре узгоджених за часом, місцем і змістом спільних дій з протидії факторам загроз … безпеці підприємства».

У сучасних умовах для забезпечення стабільної роботи судової системи держави необхідно створити ефективну службу судової охорони здатну активно протидіяти загрозам та спробам незаконного злочинного впливу на діяльність вітчизняних судів та всіх учасників судового процесу.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996, № 30, с. 141

2. Захаров О.І. Механізм взаємодії в системі управління комплексним забезпеченням економічної безпеки / О.І. Захаров // Збірник наукових праць Черкаського державного

технологічного університету, Серія: Економічні науки, Випуск №43, Частина 1. / Черкаси: ЧДУТ, 2016.- С. 49-58

3. Землянов В.М. Основы частной детективной (сыскной) деятельности: учебно – методическое пособие / В.М. Землянов, И.Н. Цминский [и др.]. – К.: ИД «Освита Украины», 2017. – 590 с.

4. Леоненко І.В. Особливості застосування спеціальних технічних засобів у приватній детективній діяльності//Правничий вісник університету «КРОК», – 2017.- № 26. – С. 182-188.